Zaterdag, 6 September 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3393

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel:
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Toestand Oostfront weinig gewijzigd.

Nazie-filtratie in Nederland.

HET BELEG VAN LENINGRAD.

De Duitse belegeringskanonnen beschieten Leningrad, terwijl de gepantserde colonnes dichter bij de stad vechten door een felle weerstand van tanks en artillerie. Een Duitse zegsman zeide, dat de Duitse artillerie ook Schluesselburg beschiet op 25 mijl naar het Oosten aan de oever van het Ladogameer, alsmede de spoorlijn, welke deze plaats verbindt met Leningrad. Dit duidde aan, dat Leningrad is afgesneden van alle wegen- en spoorverbindingen met de rest van Rusland. Hoewel de Duitse zegsman verklaarde, dat militaire faciliteiten beschoten werden, gaven andere bronnen te kennen, dat, indien Leningrad zich niet zou overgeven, de stad zal worden onderworpen aan dezelfde vernieling als van Warszawa, twee jaren geleden.

Geen authentieke berichten werden ontvangen betreffende de juiste ligging van de linies behalve de verklaring van onlangs, dat de Duitsers vochten op een afstand van 20 mijl van Leningrad, hetgeen binnen het bereik is van de artillerie. Bij de druk uit het Noorden naar beneden, zouden de Finnen Terijoki en Kuokkala naderen op ongeveer 18 mijl ten Noord-Westen van Leningrad. De bezetting van deze steden zou hen binnen artillerie-bereik plaatsen van de Russische vlootbasis en het fort op het eiland Kroonstad, welke de zeeweg naar Leningrad verdedigen. Hitlers Hoofdkwartier maakte melding van de beschieting van Leningrad met het opschrift in het communiqué: „Succesvolle operaties aan het Oostfront en een voortgezette omsingeling van Leningrad. De stad zelf is reeds onder het vuur van de zware Duitse artillerie. Estland is bevrijd van den vijand."

Het volgende officiële verslag werd gegeven over de gevechten in de Noordelijke sector van het front, zonder te zeggen hoe dicht men bij Leningrad was.

Een Duits legercorps slaagde er op 4 September in Russische achterhoedewachten te verslaan en talrijke wegenversperringen en mijnen op te ruimen. De opmars kon niet worden onderbroken door hindernissen, veroorzaakt door Sovjet-ontploffingen. De Duitse troepen bereikten een koppig verdedigde linie van de Sovjets, die de steun hadden van tanks en zware artillerie, en doorbraken deze. In een andere sector aan het Noordelijke front werden de Bolsjewisten van hun posities verdreven na een hevige strijd, waarbij 1160 gevangenen werden gemaakt. Finse troepen zetten hun aanvallen met succes voort. In verschillende sectoren van het front poogden de Russen de verdere opmars van de Finse troepen tegen te houden door tegenaanvallen. Alle werden echter afgeslagen bij gevechten van man tegen man met ernstige verliezen voor de Bolsjewisten.

De verklaring, dat Estland is schoongeveegd, gaf te kennen, dat de Duitse strijdkrachten in het Noorden thans vrij zijn haar volle aandacht te wijden aan Leningrad, het voornaamste object. De Estlandse eilanden Dago en Oesel, waar de Russen het uithouden, boden den lucht- en vlooteenheden van de Duitsers een probleem aan. Vage berichten van andere delen aan het Oostfront meldden, dat een legercorps in de midden-sector 17.300 gevangenen heeft gemaakt en 121 tanks heeft vernield of veroverd, waaronder 30 van het zwaarste type. Een ander legercorps zou in de loop van twee weken 13.700 gevangenen hebben gemaakt en 26 tanks en 115 kanonnen hebben vernield of veroverd. Een zegsman zeide: „Wij hebben deze Russische wapenen niet nodig. Zij zijn slechts belangrijk om de vernieling van de Sovjet-strijdkrachten aan te tonen en als bijvoegsel bij onze voorraad van oud roest." Hoewel de zegsman zeide, dat hij geen plaatsnamen kon noemen in de centrale sector, zeide hij, dat men ervan verzekerd kon zijn, dat de operaties zeer succesvol zijn. Gebiedsaanwinsten werden echter niet genoemd door het Hoofdcommando (Berlijn, (AP) 5.9).

BRANDEN IN LENINGRAD.

Het Finse Staats-Informatiebureau gaf een communiqué uit, dat mededeelde, dat grote branden kunnen worden waargenomen in Leningrad van de Finse grens af (Helsinki, (AP) 5.9).

DE KRANIGE STRIJD DER RUSSEN.

Nazietroepen, die Dnjepr overstaken, worden aan flarden gescheurd.

Grote geregelde veldslagen woedden op de toegangswegen naar drie van Ruslands meest belangrijke steden: Leningrad, Kiev en Odessa, terwijl het Rode Leger en de volksbataljons tegenaanvallen uitvoerden door een storm van artillerievuur. De Russen meldden in Rode legerberichten, dat zij de indringers in de slag voor Leningrad bijna een mijl hebben teruggeworpen en 4 dorpen hebben veroverd door aan te vallen door het moorddadige artillerie-spervuur.

Verder wordt medegedeeld, dat Rode tanks, vliegtuigen en artillerie een grote Duitse legermacht in stukken hameren, welke op 26 Augustus werd geïsoleerd na eindelijk de beneden-Dnjepr te zijn overgestoken waar Maarschalk Budenny een linie gevestigd heeft aan de Oostelijke oever om de rest van de Oekraïne te verdedigen. Deze slag zou worden voortgezet, nadat reeds 2 Duitse bataljons werden verpletterd.

Maarschalk Klementi Vorosjilovs strijdkrachten bij Leningrad werden versterkt door de Rode troepen, die naar het Westen werden geëvacueerd bij de val van Tallinn, de hoofdstad van Estland. Deze strijdkrachten verklaarden 4 Sovjet-dorpen te hebben veroverd bij spectaculaire charges tegen de sterke Duitse positie nabij Leningrad. Militaire berichten van de Russen deelden mede, dat het heden de tweede achtereenvolgende dag is, dat de verdedigers van Leningrad het initiatief nemen. In volledige rapporten, die werden ingezameld, terwijl de slag nog steeds woedde, werden de Duitse verliezen beschreven: Een artillerie-bataljon, een zware batterij, 26 anti-tankkanonnen, een mijnenwerpers-batterij en veel ander materiaal. De Russische verhalen deelden mede, dat 2 van de 4 dorpen, die wederom in Russische handen vielen, door de nazies werden voorbereid als bases voor de artillerie. De grote Sovjetkanonnen gingen in actie teneinde deze defensies te vernielen, waaronder Duitse mijnenwerpers en een observatiepunt welke was uitgerust met een draadloos station. Grote Rode tanks volgden op de beschieting en verpletterden de machinegeweerstellingen van de nazies in de dorpen K., U. en Z., en Sovjet-infanteristen vielen aan om de laatste tegenstand op te ruimen. Het dorp C. zou zijn genomen na zelfs nog heviger gevechten.

Terwijl het namiddagcommuniqué van de Sovjet slechts een voortzetting meldde van de hevige actie aan het front, schilderden meer gedetailleerde berichten de toestand te Kiev (de hoofdstad van de Oekraïne) en Odessa (aan de Zwarte Zeekust) af, welke steden voortdurend worden versterkt om tot het einde vol te houden. Odessa, waar de garnizoens van het Rode leger worden versterkt door matrozen van de Zwarte Zeevloot en de burgerbevolking van een half millioen, zwoer de stad te behouden tot de laatste druppel bloed. Men zeide, dat hier de nazies en hun geallieerde Roemenen bij duizenden vallen. Het communistische nieuwsblad „Pravda" zeide, dat het volk van Kiev de eed aflegde liever te sterven dan op te geven. „Izvestia" wijdde een gehele pagina aan de weerstand van het volk. Een vierde grote slag woedt aan de beneden-Dnjepr, waar de Duitsers de stroom zouden zijn overgestoken en het dorp O. hebben veroverd. Vervolgens poogden zij vooruit te rukken om nog een rivier over te steken, doch werden in de achterhoede door de Russen afgesneden. Door deze omsingelings-manoeuvre werden de Duitsers gevangen. De artillerie brak de pogingen van de nazies op om hun troepen zowel over land als door de lucht te versterken. De Sovjet-tanks begonnen toen in te rennen op de geïsoleerde massa......

In het Noorden, waarschijnlijk bij de marine-basis Kroonstad in de Baltische Zee nabij Leningrad, werden meer dan 100 Duitse vliegtuigen neergeschoten bij het ondernemen van een mislukte aanval.

De Rode bommenwerpers sloegen in de nacht van Donderdag wederom naar Berlijn en veroorzaakten branden en ontploffingen.

Andere Sovjet-berichten deelden mede, dat 2 door de Duitsers bezette vliegvelden ten Westen van het Ilmenmeer aan het Leningradfront werden vernietigd door Sovjetaanvallen en 74 op de grond staande Duitse vliegtuigen van het beroemde Richthofen-eskader werden vernield (Moskou, (AP) 5.9).

VREDESONDERHANDELINGEN IN IRAN NOG STEEDS HANGENDE.

De vredesonderhandelingen tussen Iran en de geallieerden duurden reeds de achtste dag voort sedert het leger van den Sjah de weerstand had opgegeven. Van Britse zijde gaf men te kennen, dat Londen een krachtiger houding aanneemt. Premier Ali Furanghi kan zijn woning nog steeds niet verlaten door zijn hartkwaal (Teheran, (AP) 5.9).

DUIKBOOT ZAL WORDEN OPGESPOORD, ZEGT ROOSEVELT.

Roosevelt zeide bij een persconferentie, dat stappen zullen worden ondernomen om de duikboot op te sporen, die de torpedojager „Greer" van de Verenigde Staten heeft aangevallen. Roosevelt zeide, dat de „Greer" meer dan eens werd aangevallen. Ook deelde hij mede, dat de aanvallende duikboot zal worden vernield indien gevonden. Hij stelde niet precies vast hoeveel aanvallen waren gedaan op de „Greer", die mail vervoerde naar IJsland, doch zeide, dat de aanvallen geschiedden gedurende de dag en beslist aan de Amerikaanse zijde van de Atlantische Oceaan.

Roosevelt zeide, dat hoewel de „Greer" alleen was ten tijde van de aanval door de duikboot met torpedo's, het schip duidelijk gemerkt was en het identificatienummer droeg benevens de Noordamerikaanse vlag.

Roosevelt zeide, dat de „Greer" bij goed daglicht werd aangevallen, toen het zicht helder was. Het Marine-Departement had bekend gemaakt, dat de torpedo's gistermorgen werden afgeschoten en de torpedojager prompt antwoordde met diepzeebommen. Roosevelt zei niet of al de aanvallen geschiedden binnen betrekkelijk korte tijd op gistermorgen of dat deze met tussenpozen werden ondernomen. Hij liet weinig twijfel over of hij goedkeurde, dat de Commandant directe tegenmaatregelen tegen de duikboot had genomen door machtige diepzeebommen te werpen.

Verder zeide hij, dat het zeer gelukkig was, dat de torpedojager niet was getroffen en merkte op, dat het buiten zijn macht lag om te zeggen, waarom het mikken van de duikboot zo slecht was. Hij wilde niet onthullen of de periscoop van de duikboot boven water was en verklaarde, dat hij daarover niet kon spreken. Een verslaggever vroeg: „Als een landrot aan een zee-expert; is het mogelijk, dat een duikboot een vergissing begaat bij helder daglicht op torpedo-schotafstand?"

Roosevelt zeide, dat hij de uitleg zo zou geven: „Indien de duikboot de periscoop boven water had, was er geen excuus voor een verkeerde identificatie. De meeste torpedo's worden afgevuurd uit een gezichtspunt."

Toen gevraagd werd of het mogelijk is voor een schip om aan de Amerikaanse zijde van de Atlantische Oceaan te zijn en tegelijkertijd in de oorlogszone, geproclameerd door Duitsland, zeide de President, dat de Verenigde Staten nooit mededeling hadden ontvangen over de vestiging van zulk een zone. Op de verdere vraag of de „Greer" handelde overeenkomstig instructies en de politiek om ogenblikkelijk diepzeebommen te werpen, suggereerde de President, dat er geen inlichtingen waren voor het tegengestelde. Hij vroeg aan zijn ondervrager wat hij zou doen, indien hij wierd aangevallen.

Bij het antwoorden op de vragen, zeide Roosevelt, dat het „Greer"-incident niet geleid had tot enige verandering in de orders aan Noordamerikaanse marine-schepen. Toen herinnerde een verslaggever eraan, dat het eens de gewoonte was voor Noordamerikaanse schepen om te rapporteren, indien men werd aangevallen, alvorens tot actie over te gaan. Roosevelt gaf toe, dat dit niet meer gedaan werd. Verklarende, dat hij niets meer had betreffende het onderwerp, negeerde de President een nieuwe vraag of er enige grond bestond voor een diplomatieke actie tengevolge van de aanval op de „Greer" (Washington, (AP) 5.9).

NIEUW ANTI-JOODS DECREET VAN SEYSS INQUART.

De Nazie-Commissaris Seyss Inquart gaf een decreet uit, waardoor Nederlandse Joden in het vervolg geen toegang meer zullen hebben tot scholen, waar zij kunnen onderwezen worden door heidense leraren. Eveneens is het aan Joodse onderwijzers verboden aan andere dan Joodse studenten les te geven, zelfs geen privé-lessen (Berlijn, (AP) 5.9).

Het nieuws van vandaag.

De algemene situatie is slecht voor de nazies. In Frankrijk viert het terrorisme hoogtij. Laval en Déat komen er al weer aardig bovenop, maar de uitoefening van daden van terreur gaat voort. Fernand de Brinon, de Franse vertegenwoordiger te Parijs, had enige tijd geleden U.S.A.-correspondenten bij zich. Hij liet hun een soort manifest zien, waarin verklaard werd, dat voor iederen communist, die geëxecuteerd werd, tien Duitsers zouden worden vermoord. (blz. 3).

Het incident met de „Greer" is een muisje, dat wel een staartje zal hebben. Roosevelt heeft verklaard, dat de dader zal worden opgespoord. De AP-correspondent op IJsland, waar de „Greer" is aangekomen, heeft in een telegram op blz. 1 aardige details hierover te vertellen.

Aan het Oostelijk front blijft de toestand min of meer onveranderd. De Nazie-troepen, die de Dnjepr overstaken, werden aan flarden gescheurd. Volgens Berlijn is Leningrad geheel en al omsingeld en afgesneden van de rest van Rusland. De stad ligt vol barricaden. Het volk blijft evenwel moedig, onvervaard. Er is nog geen schijn van toegeven.

Na Leningrad is Odessa de plaats waar het hevigst gevochten wordt. Uit Nederland is er vandaag veel te melden. Oud-minister, Burgemeester Oud van Rotterdam, is weggetreiterd. (blz. 2). Er zal wel een N.S.B.'er voor hem in de plaats komen. Wie de moeite neemt het „Nederlands Nieuws" regelmatig te lezen, ziet, dat de N.S.B.'ers meer en meer de best betaalde posities voor zich annexeren. En dat terwijl hun landgenoten elders het leven geven voor de bevrijding van het land. Op blz. 2 staat het bericht van vermissing van een Nederlandsen zeeheld, wiens familie hier op Curaçao is. Het moet voor de militaire autoriteiten een zware taak zijn zulke berichten te gaan doorgeven en na de schitterende parade vandaag precies een week geleden, waarbij onze Kolonel terecht zoveel lof voor zijn mannetjes oogstte, treft zulk een droevig geval ons te pijnlijker.

Seyss heeft een nieuwe anti-semietische order uitgevaardigd. De Joden zullen niet meer naar scholen mogen, waar Arische onderwijzers zijn. Dit anti-semietisme zal definitief de kop moeten worden ingedrukt. Zolang men anti-semiet is, is men onze tegenstander.

Vandaag is het een jaar geleden, dat Carol van Roemenië in een badkuip van de koninklijke trein aan de haal ging. Met smart wacht de wereld, dat Hitler zich zal trachten te dekken. Doch zijn dekking zal nooit voldoende kunnen zijn om dezen aarts-onverlaat zijn gerechte straf te doen ondergaan.

De voorzitter der Staten John H. Sprockel, A. G. Statius Muller, lid van de Raad van Bestuur en Ds. C. Th. Steenstra geven vandaag hun mening over een imperiale raad.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De vragen, wat Japan en de Verenigde Staten nog zullen gaan doen in deze wereldoorlog, is in de laatste dagen weer biezonder actueel geworden en door het vestigen van een veiligheidszone rond Japan en door de eerste Amerikaanse olie, welke gisteren de Russische haven Vladivostok bereikte. Zullen deze beide maatregelen tot conflicten voeren?

De rivaliteit tussen Japan en de V.S. dateert niet van gisteren en wordt ongetwijfeld voor een groot deel beheerst door de rassenquaestie en Japanse, vooral economische, penetratie in het Amerikaanse Westen.

In de buitenlandse politiek heeft vooral in de laatste tien jaren Japan het geduld van Uncle Sam voortdurend op een zware proef gesteld. Japan heeft Mandsjoerije bezet en Japanse monopolies zijn voor de Amerikaanse in de plaats gesteld.

Daarna viel het het nationalistisch China aan, daardoor een ongelooflijke ellende en lijden brengend over een volk, waarvoor Amerika grote sympathie gevoelt.

Tokio heeft nooit enige moeite gedaan om te verbergen, dat een Japanse overheersing van China de genadeslag voor de handel der blanken in Azië zou zijn. Het heeft een campagne op touw gezet om te trachten alle Amerikaanse belangen uit het Oosten te verbannen.

En thans tot overmaat van ramp strekt Japan begerige handen uit naar het Zuiden. Het geheel geeft een somber beeld; maar toch bestaat er wel enige hoop.

Deze hoop is gebaseerd op gegevens, die we reeds vroeger publiceerden, doch die wij om de belangrijkheid nogmaals grondig ter sprake willen brengen.

Een zeeoorlog op immense schaal.

Een oorlog tussen beide landen zou een oorlog betekenen, gevoerd over een afstand van 5000 mijl open oceaan. Terwijl het Japanse leger samengepakt zit langs de kust, zou de Japanse marine de kastanjes uit het vuur moeten halen. Hoe denkt de marine hierover?

De heren van de marine kennen beter dan wie ook in Japan, de sterkte der Verenigde Staten. Hun oefeningen, hun jaarlijkse manoeuvres en schijngevechten zijn alle op één thema gebaseerd: oorlog met de Verenigde Staten. Zij weten, dat de U.S.A.-vloot supérieur is aan de hunne, dat de U.S.A.-schepen, die niet alleen de Philippijnen en Hawaii verdedigen, in de allereerste plaats berekend zijn op een actie op lange afstand.

De Vloot der Verenigde Staten.

De Amerikaanse vlootsterkte in de Grote Oceaan kan als volgt worden geschat:

12 slagschepen, 33 kruisers, 4 vliegdekschepen, 90 tot 113 torpedojagers en 40 tot 72 duikboten.

Deze slagschepen hebben een actieradius van 2500 mijl; tot hun hoofdbewapening behoren 18 inch-kanonnen op de geschutstoren en een gordel van 16 inchkanonnen boven de waterspiegel midscheeps.

De Japanse Vloot.

De vlootsterkte van Japan in de Grote Oceaan is geraamd op:

10 slagschepen, 44 kruisers, 6 vliegdekschepen, 126 torpedojagers en 69 duikboten.

De slagschepen, die gebouwd zijn om dienst te doen in de buurt van huis, hebben een actie-radius van 150- mijl; tot hun hoofdbewapening behoren 14 inch-kanonnen op de geschutstoren en 13 inch-kanonnen boven de waterspiegel midscheeps.

Vreemd genoeg geloven Japanse marine-kringen, dat zij, zelfs als de V.S. tegelijkertijd in de Europese oorlog gewikkeld zouden worden, zouden verliezen. Knappe koppen van Marine hebben het van alle kanten bekeken. Zij nemen aan, dat de Verenigde Staten alleen lichte eenheden voor patrouille-diensten en convoyering naar de Atlantische Oceaan zullen zenden en dat de hoofdmacht in de Grote Oceaan wordt vastgehouden. Deze heren weten ook wat zij zullen doen. Ze zullen vlak bij hun thuisbasis blijven, een verdedigingsplan met een drievoudig doel:

1. om een nederlaag te voorkomen;
2. om olie, waar ze zo weinig van hebben te besparen;
3. om den naderenden vijand weg te lokken naar de wateren in het Verre Oosten.

Daar kunnen de Japanners, gedekt door hun te land gestationneerde luchtmacht een paar rondjes vechten riskeren, met het vooruitzicht een supérieure zeemacht ver van zijn basis te overvallen en te vernietigen.

De Japanse Marine wil geen oorlog met de Verenigde Staten.

Eerlijk gezegd, wenst de Japanse marine geen oorlog met de Verenigde Staten. Het wil liever zijn dichter bij huis gelegen plannen volvoeren: Zuid-Oost-Azië zuiveren, zich de olie van Nederlands Oost-Indië toeëigenen en het leger scheel van jaloezie maken.

Hoe staat het met het leger?

Hoewel het leger de laatste 10 jaar steeds machtiger is geworden, heeft het nog niet veel te zeggen in Japan. Vele Amerikanen geloven nog steeds, dat het enige wat ze doen moeten, is: een wig drijven tussen het leger en het volk en voilà...... alles is in orde.

Dat zou in eerste instantie uitwerking gehad hebben op het „China-incident", toen het leger, bestaande uit de zonen van arme boeren, een stand op zichzelf was. Maar het „incident" maakte het noodzakelijk, dat ook zakenlieden, de „white-collar men", de intellectuelen en de fabrieksarbeiders zich bij de gelederen voegden.

Nu behoort het leger aan het volk.

Rusland is nog steeds te duchten.

Dan is en blijft Rusland, ook nu het in oorlog is met Duitsland, een gevaar.

Aan de overkant van het Amoer-gebied liggen nog altijd niet te verwaarlozen troepencontingenten.

Binnen een straal van 600 mijl van Vladivostok (wat betekent: de buit van het Oosten) liggen nonchalant verspreid de Japanse industriecentra, zoals Tokio, Yokohama, Osaka, Nagoya enz. De gedachten aan de uitwerking van een stel brandbommen op deze licht ontvlambare „hout-en-papier"-steden (Tokio alleen heeft al 6.500.000 inwoners), achtervolgen het Japanse volk als een nachtmerrie. Want Stalins bommenwerpers, die in Vladivostok zijn gestationneerd, zouden hen dag en nacht kunnen straffen. Bovendien zijn er nog de binnenlandse gevaren, — het grote, ondervoede proletariaat, de bakermat der ontevredenheid en opruiende gedachten.

En deze binnenlandse gevaren zijn nog groter geworden, nu de Verenigde Staten, Japans beste klanten, de handel zo goed als stopgezet hebben.

Mogelijk is nog, dat Japan zich rustig houdt en wacht op het wachtwoord van Duitsland, om dan de aandacht van Amerika af te leiden op het beslissende moment, als Hitler besluit Engeland naar de keel te vliegen als een laatste poging om een eind aan de oorlog te maken. Deze afleidende beweging — aangenomen, dat Hitler Japan er toe kan krijgen om te vechten — zal de vorm aannemen van een zuidwaartse stoot naar Singapore en Nederlands-Indië. Dit zou de Verenigde Staten tot vechten kunnen dwingen.

In de eindstrijd zou Japans spel met het noodlot wel eens betaald kunnen worden met een suprematie in Azië. Maar als Engeland wint, dan zal de vrees van den Japanner voor wien oorlog vernietiging betekent, niet ongegrond zijn.

tot Wethouder van Zaandam de N.S.B.'er **A. Zuidervliet**, oud-directeur der Handelsdagschool aldaar.

Tot adj.-inspecteur van politie te Zaandam is benoemd N.S.B.'er **M. Talma**, brigadier van politie te Nieuwer-Amstel.

AUSTRALISCHE GEZANT BEZOEKT N.O. INDIE.

De eerste Australische gezant bij de Chinese regering te Chungking Sir Frederick Egelston heeft, op weg naar zijn standplaats, een bezoek aan Nederlands-Indië gebracht o.a. aan verschillende militaire autoriteiten, waaronder den chef der Generale Staf Generaal-Majoor ter Poorten. Sir Frederick verklaarde in een persgesprek, dat zijn benoeming de derde van dien aard is, waarmede Australië zijn ernstige wens tot uiting brengt de relaties met andere landen aan de Stille Oceaan uit te breiden en te verinnigen.

NIEUWTJES DIE ONS INTERESSEREN.

— De Amsterdamse diamantindustrie — eens de belangrijkste van Europa — is vrijwel dood. Er zijn nog slechts 200 arbeiders in werkzaam die slechts enkele dagen per week werken.

— Teunissen, de Nederlandse cineast, is door Seyss-Inquart benoemd tot leider van het „filmgilde".

— De Middelburgse gemeenteraad stelde f. 1.675.000.— beschikbaar voor de restauratie van het aan puin geschoten stadhuis. Architect J. de Meyer uit Amsterdam wordt met de opbouw belast.

— Prinses Juliana heeft te Ottawa vertegenwoordigsters van de „American Canadian Country Women" toegesproken. Zij zeide: „na de oorlog zult gij goede diensten kunnen bewijzen om de Nederlandse boerderijen weer van levende have te voorzien, die nu stelselmatig door de Duitsers wordt geroofd."

— Overleden is F.H. Greve, oud-assistent-resident.

— De verschepingen van oorlogsmateriaal en andere producten van de V.S. naar Nederlands-Indië zijn gedurende de laatste beide maanden niet minder dan vervijfvoudigd. Verwacht wordt nog eens een verdubbeling over drie maanden.

Nederland

ZOLANG ORANJE LEEFT, KAN NEDERLAND NIET TEN ONDER GAAN.

Dit is een deel van de Wens door Pieternel en Thomasvaer in Londen op Koninginnedag voorgedragen:

Over de Nederlandse legioen-soldaten:

Pieternel:
Al zijn het andere uniformen,
die jongens zijn een macht gaan vormen,
die straks de Mof terdege merkt.

Thomasvaer:
Zij hebben heel de kust versterkt,
de Mof en zij die ons verraden,
zijn bang voor Nederlands brigade

Over de interne toestand in Nederland:

Pieternel:
het onrecht heerscht, de beste zonen
zijn door die moffische teutonen
meedogenloos gearresteerd,

Thomasvaer:
als heden worden zij vereerd,
geen jeugd of grijs geworden haren
in dienst van 't land kan hen bewaren
voor rechteloos gevangen zijn:
zij grepen zelfs Vader Colijn

Pieternel:
door de bedreiging van die horden
is Nederland weer een geworden,
één in zijn liefde voor de staat,
één in het leed en in de haat.

Over Prins Bernhard:

Pieternel:
Zeg man, daar valt mij plots wat in-
Ik denk hier aan een Nederlander,
die heel gewoon als ieder ander
zijn vliegpiloot-examen deed,
en weet je hoe die vlieger heet
die zelf zijn vliegtuig bemande......?

Thomasvaer:
Prins Bernhard der Nederlanden!

Pieternel:
Dat vind ik nou weer echt iets flinks
want hij verkreeg met eer zijn wings

Thomasvaer:
Hij is in minder dan drie weken
de Oceaan gaan oversteken,
hij wordt, door snelheidzin beroemd,
vliegende hollander genoemd,

Pieternel:
Geen oceaan kan Bernhard hinderen
voor een bezoek aan vrouw en kinderen

Thomasvaer:
De laatste wens die wij hier uiten
voordat wij onze wens besluiten,
die geldt natuurlijk de Vorstin

Pieternel:
en allen stemmen met ons in,
als wij Gods zegen voor Haar smeken,
en nederig de wens uitspreken,
dat Zij met Bernhard en Juliaan,
en hen die Haar het naaste staan,
straks in triomf gaat wederkeren
en lang nog over ons regeren

Beiden:
En daarom, stemt nu allen in,
Lang leve onze Koningin,
Wij gaan. Ons werk gaat weer beginnen,
doch laten wij ons wel bezinnen,
dat onze taak heel simpel luidt,
de vijand moet ons Nederland uit,
Dat is de leus waarmee wij vol vertrouwen verder gaan,
Zolang Oranje leeft kan Neerland niet ten ondergaan.

MR. OUD VERLAAT ROTTERDAM.

De „Nieuwe Rotterdamsche Courant" van 26 Juli meldt, dat Mr. P. J. Oud ontslag heeft verzocht als burgemeester van Rotterdam.

COMMISSARISSEN VAN POLITIE.

Benoemd: tot Commissaris van Politie te Rotterdam **S. W. Moolenaar**, Comm. van pol. te Groningen; te Maassluis **J. F. de Buck**, inspecteur te Vlaardingen; te Apeldoorn **J. Meyer**, Kapitein bij het Politie-opleidingsbataljon te Schalkhaar; te Hilversum **Mr. Ph. L. J. Reijinga**, c.v.p. te Zandvoort.

BENOEMINGEN.

Steeds maar N.S.B.'ers.

Mr. J. C. J. W Hermans — die R.K. is — is ongevraagd „eervol ontslagen als advocaat-generaal bij het Gerechtshof te Arnhem en vervangen door Mr. F. Gouvée, officier van Justitie aldaar.

De Gemeentesecretaris van Zaandam **Dr. H. G. Scholten** is ontslagen;

tot voorzitter van de raad van Arbeid te Utrecht is benoemd de N.S.B.'er **J. Vink Hzn** (laatstelijk inspecteur bij de Raad van Arbeid in Den Haag);

de Utrechtse Gedeputeerden **G. J. H. van Spanje** (R.K.) en **Mr. G. A. Diepenhorst** (A.R.) moesten plaats maken voor de N.S.B.'ers **C. H. Schouten** (Groenekan) en **Mr. J. Frima** (Amersfoort);

tot Wethouder van Haarlem is benoemd de N.S.B.'er (en aannemer A. **A. Hofman**;

Curaçao.

GESTORVEN IN DIENST VAN HET VADERLAND.

Officieel wordt uit Londen gemeld: De Marinier 1ste klasse **H. J. Heeren**, wiens gezin op Curaçao woonachtig is, wordt vermist bij actie tegen den vijand. (vermoedelijk in een luchtgevecht want Heeren was in opleiding voor vlieger mitrailleur-schutter).

PLANNEN VOOR CHRISTUS-KONING.

Donderdagavond zijn een 20 à 30 r.k. mannen in Centro Social Catolico te Pietermaai bijeengekomen om te beraadslagen, moe men het feest van Christus-Koning op 26 October as. met een of andere publieke manifestatie kan vieren.

Détails zullen nog worden bekend gemaakt, doch reeds kan worden medegedeeld, dat een Voorlopig Comité is gevormd, waarvan de Heer Eduard Jansen voorzitter is en de Heer Henri Pietersz secretaris.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Programma van Zondag:

Voetbal: 14.45 uur S.O.O.S. — Excelsior; 16.30 uur: Independiente — Olympia.

ST. THOMAS KRING VERGADERT.

Gisteravond hield de Sint Thomas Kring een vergadering, waarin de heer W. Palm sprak over „De Koninklijke Boodschap".

NEDERLANDS MANNENKOOR.

De leden van het Nederlands Mannenkoor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag, 10 September 20.15 uur, zangrepetitie gehouden zal worden in de R.K. Kerk te Groot Kwartier.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 6 September 18 uur af tot 7 September 20 uur door den gouvernements-geneeskundige: E. van der Kuyp, Park Hotel (Frederikstraat 84), telefoon N. 2331.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Punda: Excelsior.
Otrabanda: Emma.

GROTE RIJWIELWEDSTRIJDEN.

Op Zondag 7 September as. zal op het Queen's Park Oval terrein te Suffisant een internationale fietswedstrijd worden gehouden, waaraan behalve onze Curaçaose rijders ook sportlui uit Trinidad en Venezuela zullen meedoen.

Dit is, naar wij vermoeden, de eerste maal, dat een internationale fietswedstrijd op Curaçao gehouden zal worden, en het is ten zeerste toe te juichen, dat ook deze sport thans op ons eiland meer ingang zal vinden. Hier zullen o.a. Harold Williams, de Ierse kampioen, Theodore Capriles, de Venezolaanse racer en Lewis Williams, onze Curaçaose amateurkampioen tegen elkaar uitkomen op de ronde baan.

Behalve deze grote ontmoeting zullen nog enkele athletiek- en vermakelijkheidsspelen het publiek bezig houden.

Kaarten worden verkocht tegen de volgende prijzen: Gereserveerde zitplaatsen f 1.—; overdekte standplaatsen f 0.50 en langs het lijntje f 0.25.

TENNIS C.B.L.O.

Heden, Zondag en Maandag zullen de Tennis-voorwedstrijden voor de Olympische Spelen gehouden worden op de banen van Asiënto, C.S.C., Juliana, Kwiek en Mundo Nobo (R.C.C.)

De uitslagen zullen iedere avond door de Curom na de Nieuwsberichten omgeroepen worden met vermelding van de wedstrijden, die de volgende dag gehouden zullen worden.

WEST-END DEELT MEDE:

Naar wij van de Directie van het West-End theater vernemen, is men erin geslaagd een contract af te sluiten met de Metro-Goldwyn-Mayer filmmaatschappij, en heeft men het alleenvertoningsrecht van deze maatschappij verkregen.

Zoals men weet, staat de Metro bekend als een van de beste filmproducenten van de Verenigde Staten, waaraan ook enige van de beste acteurs van Hollywood verbonden zijn.

Namen als Spencer Tracy, Greta Garbo, Norma Shearer, Clark Gable, spreken al voor zich zelf.

Tevens zal het Metro-journaal „News of the Day" in hetzelfde theater wekelijks worden vertoond.

BISSCHOPPELIJKE NIJVERHEIDSSCHOOL.

Met ere slaagden van de 12 candidaten de volgende 11 jongedames.

Cándida Suriël, Melba Pinedo, Josefa Ruiz, Julia la Cruz, Anna Celestijn, Alma v/t Kruys, Romualda Silonero, Dolores Martinus, Carmen Barkmeyer, Ema Felipa en Elena Henriquez.

Eveneens deden nog aan het examen mede de dames:

Editha Fontilus, Elisa Christiaan.

Ook deze slaagden.

Onze hartelijke gelukwensen zowel aan het Bestuur van de school als aan de leerlingen.

FILM.

PRACHTIGE FILMS IN „CINELANDIA".

De actieve Directie van „Cinelandia" voerde andermaal voor Curaçao een nieuwigheidje in, door dit week-eind-programma in plaats van Vrijdag-, reeds van Donderdagavond af te doen lopen. Mocht zulks in de toekomst worden voortgezet, zo lopen ook wij ons desbetreffend wekelijks „Film"-pje ten genoegen van onze lezers en genoemde Directie één dag eerder in elkander „te draaien".

Ook de ingevoerde verandering van de aanvangstijd der vroege voorstelling op 19 uur wordt, naar wij vernemen, door het publiek op prijs gesteld.

Het programma staat deze week — voor de variatie... — maar weer eens in het teken des oorlogs.

De ene film, „The Howards of Virginia", naar de roman van Elizabeth Page, „The Tree of Liberty", behandelt het leven en de strijd van een drietal generaties Howards in de dagen van de Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog tegen Engeland en Frankrijk, toen Amerika nog uit „Koloniën" bestond! Cary Grant, in deze film aanvankelijk den ruwen, stuggen, doch „goeden" plantageman, later Kapitein in het leger van Generaal Washington, en die, ondanks hevig protest, huwt met de zuster van zijn politieken, conservatieven tegenstander, welke voortzetting der samenwerking met Groot-Britannië voorstaat, brengt — alhoewel er hier naar onze smaak van te weinig actie sprake is — naast Martha Scott in deze hoofdrol, waar alles feitelijk om draait, goed spel, alhoewel wij hem prefereren in een moderne rol.

De andere film „Convoy" is **een 100% actuele, moderne, sensationele oorlogsfilm** en geeft u, afgescheiden van een minimale liefdesgeschiedenis tussen een jonge vrouw en twee zee-officieren, vrijwel uitsluitend de strijd op zee te zien tussen de Engelse- en Duitse marine. Het convoyeren van de geallieerde handelsvloot, de strijd met en tegen U-boten, het weglokken van Engelse oorlogsschepen „and last but not least-" een „(on?) heuse" zeeslag tussen een Britse kruiser en de „Deutschland", „dat de stukken er af vliegen", dit alles zal ongetwijfeld een groot publiek in adembeklemmende aandacht en spanning houden!

Clive Brook, ook thans weer uitmuntend als zee-officier, heeft hier, helaas, geen gelegenheid zijn talent als voortreffelijk acteur te ontplooien, zoals b.v. in „The Voice in the Night"; daarvoor is zijn rol in deze film té eenzijdig en beperkt.

IN ROXY:

De film „English Intelligence" speelt in de vorige wereldoorlog. Boris Karloff heeft een zeer expressieve rol in deze film van spionnage en contra-spionnage. Een spannende film, zonder gruwelen, en tot het laatst wordt men in het onzekere gelaten wie eigenlijk voor of tegen Engeland strijden en de uitkomst verbaast een ieder.

Verder een goed Journaal.

BUITENLAND.

BRITSE BOMMEN OP ROTTERDAM.

Het officiële nieuwsagentschap deelde mede, dat Britten gisteren verschillende bommen wierpen op Rotterdam van stratospheer-hoogte.

13 Personen werden gedood, 49 ernstig gewond en 36 licht gewond. Een aantal gebouwen werd vernield en beschadigd, tengevolge waarvan nog meer slachtoffers onder het puin verborgen liggen. (Amsterdam, (AP) 5.9).

Gistermiddag deed een „vliegend fort" een aanval op Rotterdam. (Londen, (AP) 5.9).

NIEUW BRITS-ARGENTIJNS CONTRACT VOOR VLEES?

Van Argentijnse zijde deelde men mede, dat besprekingen worden gevoerd voor een hernieuwing van het Argentijns-Brits koopcontract voor vlees. Men verwacht, dat een definitieve beslissing verwacht kan worden gedurende de komende week. De bekendmaking zal waarschijnlijk van Buenos Aires komen. (Londen, (AP) 5.9).

MARCEL GITTON OVERLEDEN.

Uit Parijs wordt gemeld, dat Marcel Gitton in het hospitaal is overleden tengevolge van de verwonding, veroorzaakt door een schot in de longen. De revolver, waarmede de Franse communistenleider te Parijs werd getroffen, was van hetzelfde type als waarmede Paul Colette vuurde op Laval en Déat.

Een ander wapen van hetzelfde soort werd gebruikt bij de moord op Adolphe Rosenthal, den Joodsen bankier. De politie deelde mede, dat Gitton een dreigbrief had ontvangen. Ook deelde de politie mede, dat de theorie, volgens welke Gitton werd geschoten door een rechtsen extremist, niet juist was, niettegenstaande een vroeger bericht te dien aanzien (Vichy, (AP) 5.9).

Politiek en Oorlog.

DE „GREER" IN IJSLAND AANGEKOMEN.

...torpedojager „Greer", die door ...onbekende duikboot werd aange-...n, arriveerde hedenmorgen in IJs-... De bemanning deelde mede, ...e duikboot op zijn minst bescha-...moet zijn door de diepzeebommen, ...gezien de instrumenten aantoonden, ...de duikboot zich onder de torpedo-...er bevond toen bommen werden ge-...pen, Vele diepzeebommen werden ...pen en aangezien de torpedoja-...ch op een plek bevond waar het ...diep is, is het mogelijk, dat de ...oot gezonken is zonder spoor ... te laten. Britse vliegtuigen ...n om de aanval af te slaan.

... incident werd hier beschreven ... Duitse aanval. Drew Middle-...horende tot de Staf van de As-...ed Press, verzond het bericht ... enkele uren na zijn aankomst op ..., nadat Roosevelt de ban tegen ...pondenten aldaar had opgehe-...

...ton bevond zich niet aan boord ...e „Greer" doch verkreeg de in-...gen waarschijnlijk door inter-... Het bericht passeerde de geza-...e Britse en Noordamerikaanse ... op IJsland en de Britse cen-...n Londen. (Reykjavik, (AP) 5.9).

...RORISME VIERT HOOGTIJ IN FRANKRIJK.

...cell Gitton, de vroegere commu-...ie zijn partij de rug heeft toege-...na te zijn gekozen als lid van ...amer van Afgevaardigden met ...steun, overleed in een hospitaal ...ijs tengevolge van een moorde-...ogel als het laatste slachtoffer ... serie van terroristische daden, ...ar gevreesd wordt, zouden kun-...taarden in een burgerlijke twist. ...e derde, die gedood werd door ... sedert 21 Augustus, behalve de ...nen, die gewond werden.

... betreft Pierre Laval en Marcel ...wordt gemeld, dat hun toestand ...ooruit gaat.

...oordenaar van Gitton werd niet ...ificeerd. Indien de Duitsers zich ... aan de eerder bekend gemaakte ..., zal de moord een strict Fran-... zijn. In sommige kringen zegt ...at Gitton tot de communistische ...toetrad met het enig doel om te ... gekozen als lid van de Kamer ... de achtergrond van de schiet-...zou kunnen zijn. Hij weigerde ... voegen bij de andere commu-...e afgevaardigden bij het teke-...n de brief, waarbij stelling ge-... werd tegen de oorlog.

...band hiermede toonde Fernand ...on, de Franse vertegenwoordi-... Parijs, enige tijd geleden aan ...erikaanse correspondenten, ...beschreef als een communistisch ...st, waarin verklaard werd, dat ...ederen communist, die geëxecu-...werd, 10 Duitsers zouden moeten ...n.

...urende de dag veroordeelde ...litaire rechtbank te Dijon een ...n mechaniciën ter dood voor be-...de communistische activiteiten. Te ...nes werd een vrouw veroordeeld ...drie maanden gevangenisstraf om-...zij critiek had uitgeoefend op Pé-...

... In de nieuwe strijd tegen de ...rte markt in de bezette en onbezet-...zones nam de politie tonnen voedsel ...beslag en arresteerde velen in ver-...d met de onwettige handel in voed-...en kleren. Tevens tonen cijfers aan, ... er een ernstig voedseltekort is in ... Parijse streek en dat de vleesvoor-... in Augustus is verminderd tot ...der dan de helft van Juli. Bij de ...zia's werden 11.000 blikken ham en ...ton andere ham genomen. In Mar-... werden 173 personen gearres-... voor de vervalsing en circulatie ... valse broodkaarten (Vichy, (AP) ...).

RUSSISCHE KOZAKKEN HAKKEN OP NAZIES IN:

...n aanvullend communiqué bij het ...ch middernachtelijk communiqué ...als volgt: „Een kozakken cava-...oep onder commando van Kolo-...vator drong in de fascistische ...ede door en vernielde gedu-...een lange periode Duitse troe-...communicaties. Bij de eerste ont-... vernielden de kozakken vol-...het derde bataljon van het 430ste ...infanterie-regiment. De kozak-...eden de verbindingslijnen door ...overden een draadloos station. ...staken zij de Duitse voorraden ...d en hakten Duitse officieren en ...schappen dood. Het Duitse com-...gaf een speciale order uit voor ...vernietiging van de kozakken-... De volgende dag viel deze ... handen van onze cavaleristen. ...weg banende door moerassen ...ige wouden verschenen de ko-... waar zij het minst verwacht ... De kozakken vernielden nog ...ndelijk bataljon en vernielden 3 ...en, veroverden 4 mijnenwer-... 9 machinegeweren, 16 sub-ma-...geweren en een draadloos station. ... verbrandden zij trucks en op-slagplaatsen met kleren en provisie-waren. Vervolgens vielen zij een Duitse truck-colonne aan, doodden 138 officieren en manschappen, vernielden 58 trucks, 3 auto's en 3 olie-tanktrucks. De Duitsers zonden tanks en vliegtuigen tegen onze cavaleristen en legden hinderlagen, doch de kozakken wisten deze altijd te ontduiken" (Moskou, (AP) 5.9).

OCHTENDCOMMUNIQUÉ VAN DE SOVJET.

Gedurende de afgelopen nacht waren onze troepen tegen den vijand in gevecht gewikkeld langs het gehele front. Alle pogingen van den vijand om de defensielijn van Odessa te doorbreken, werden verijdeld door de heroïsche strijd van onze zeelieden en landstrijdkrachten (Moskou, (AP) 6.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het Russische communiqué, dat te middernacht werd uitgegeven, luidde als volgt: „Gedurende de dag van 5 September vochten onze troepen tegen den vijand langs het gehele front. Volgens onvolledige gegevens werden 33 Duitse vliegtuigen vernield op 3 September. Onze verliezen waren 27 vliegtuigen" (Moskou, (AP) 5.9).

BRITSE SUCCESSEN IN DE MIDDELLANDSE ZEE.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat 7 asschepen, waaronder 2 oorlogsschepen en een groot Italiaans lijnschip, dat mogelijk troepen vervoerde naar Noord-Afrika, tot zinken werden gebracht of beschadigd bij een serie van Britse successen in de Middellandse Zee. Het lijnschip werd getorpedeerd en werd haast zeker tot zinken gebracht, terwijl bij de andere aanvallen gedurende de laatste dagen 3 schepen tot zinken werden gebracht en nog 3 werden beschadigd, waarvan 2 ernstig. Een der beschadigde schepen werd opgegeven als een kruiser van 10.000 ton. De Admiraliteit zeide, dat het lijnschip waarschijnlijk de 23.635 ton grote „Duilio" is.

Hieraan werd toegevoegd, dat Italiaanse lijnschepen van dit soort gebruikt worden als troepen transportschepen.

Communiqué's, die hier en in Caïro werden uitgegeven, meldden deze volgende acties: Een geladen tankschip op weg naar het Zuiden werd in een convooi getorpedeerd nabij Sicilië en tot zinken gebracht. Een voorraadschip van ongeveer 8000 ton werd getorpedeerd en tot zinken gebracht door een duikboot in de Middellandse Zee. Een as-torpedojager werd getorpedeerd en vernield door vliegtuigen buiten de haven van Tripoli in de nacht van 3 op 4 September. Een kruiser van 10.000 ton werd door torpedo's getroffen en ernstig beschadigd bij een aanval op een vijandelijke strijdmacht, waarschijnlijk Italiaanse, nabij de Straat van Messina. Het 4.971 ton grote Italiaanse voorraadschip „Acquitania" werd getorpedeerd en ernstig beschadigd in een convooi nabij Sicilië. Een groot koopvaardijschip werd getroffen door torpedo-vliegtuigen bij een aanval op Tripoli (Londen, (AP) 5.9).

LUCHTVAARTCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Vijandelijke torpedojager vernietigd.

Het communiqué van de Royal Airforce luidt als volgt:

Malta: „Een sterke strijdmacht van Italiaanse gevechtsvliegtuigen naderde Malta gistermorgen en werd onderschept door onze gevechtsvliegtuigen, die 6 Macchi 200's neerschoten en een aantal andere beschadigden. Een ander aanvallend vliegtuig werd door het afweervuur beschadigd. In de namiddag werd een andere formatie Macchi 200's opgevangen nabij de kust van Sicilië en 3 werden neergeschoten en andere beschadigd. 2 Van onze vliegtuigen gingen bij deze operatie verloren.

Tripolitania: Gedurende de nacht van 3 op 4 September torpedeerden vliegtuigen van de marine-luchtmacht een vijandelijke torpedojager buiten de haven van Tripoli en vernielden deze. Bovendien werd een groot koopvaardijschip met een bom getroffen.

Sicilië: Andere marine-vliegtuigen bombardeerden en beschoten de vliegvelden Gerbini en Catania op Sicilië, waar 2 vijandelijke toestellen in brand werden gezet en andere beschadigd.

Cyrenaica: Bommenwerpers van de Zuidafrikaanse luchtmacht bombardeerden vijandelijke opslagplaatsen ten Noorden van Gambut in de nacht van 3 op 4 September en plaatsen een aantal voltreffers. Gisteren beschoten gevechtsvliegtuigen het Duitse kamp nabij Capuzzo en zetten brand in de tenten, terwijl motortransporten werden vernield. Van deze operaties keerden al onze vliegtuigen, met uitzondering van de 2, die hierboven gemeld werden, veilig terug" (Ciro, (AP) 5.9).

HET CONFLICT PERU—ECUADOR.

De Peruaanse Ambassadeur Benavides bezocht het Departement van Buitenlandse Zaken om de voortgang te bespreken van de pogingen van Argentinië, Brazilië en de Verenigde Staten om een eind te maken aan het grensdispuut tussen Ecuador en Peru (Buenos Aires, (AP) 5.9).

CHURCHILL EN DE VERKLARING VAN MACKENZIE KING.

Churchill en W. L. Mackenzie King, de Premier van Canada, vroegen in diplomatieke, doch sterke bewoordingen om de volle steun van de Verenigde Staten in de strijd tegen Duitsland. Bij het bespreken van de aanwezigen bij een lunch ter ere van den Canadees, verklaarde Churchill, dat „geen duurzame of blijvende oplossing van de moeilijkheden, die wij thans hebben, ja, die de gehele wereld heeft, geen afwending van dat droevige lot, waarmede de gehele wereld wordt bedreigd, tot stand kan worden gebracht zonder de volledige samenwerking op elk gebied van al de landen, die nog buiten het bereik liggen van de macht des veroveraars."

Mackenzie King refereerde naar Churchills belofte om de Verenigde Staten te steunen in geval van een conflict in het Verre Oosten en verklaarde, dat het goed nieuws was toen de Verenigde Staten zouden helpen om de Atlantische Oceaan tot Groot-Brittannië open te houden. Verder zeide King: „Wij in Canada werden zeer opgemonterd toen 3 jaar geleden de President, na te hebben gerefereerd naar het Dominion van Canada als deel van het gemenebest van het Britse Imperium, verklaarde, dat het volk van de Verenigde Staten niet werkloos zou blijven toezien, indien het Canadese grondgebied zou worden bedreigd door een ander Imperium. In naam van onze Regering antwoordde ik direct door Canada's verantwoordelijkheid te erkennen om te doen wat in zijn macht ligt, teneinde aanvallen door ons grondgebied op de Verenigde Staten tegen te gaan.

Deze verklaringen waren het beginpunt van onze overeenkomst voor een gezamenlijke defensie. Heden zijn wij gelukkig getuige van nog verder strekkende regelingen voor de defensie tussen het Britse Imperium en de Verenigde Staten."

Nadat King gesproken had, prees Churchill Canada en zeide: „Heden luisterdet gij naar de gedenkwaardige en betekenisvolle verklaring, die hier gedaan werd temidden van onze Londense ruïnes, doch zij weerklinkt door het gehele Imperium en wordt gedragen naar alle delen der wereld door het wonderlijke mechanisme van het moderne leven en de moderne oorlog.

Ik ben den Heer King zeer dankbaar door in woorden te hebben omgezet, misschien scherper dan ik als Eerste Minister van Groot-Brittannië zou hebben gedaan, dat de strijd verschrikkelijk is en dat alle vrije mannen gezamenlijk moeten staan in één linie, indien de mensheid wil worden gespaard voor een diepere, meer duistere en wijdere tragedie, die slechts, gelijk Mr. King heeft gezegd, kan leiden tot iets in de aard van een directe wereldchaos."

Over het algemeen de verklaringen van King goedkeurende en echoënde, prees Churchill de Canadese troepen met te zeggen, dat hoewel zij nog geen gelegenheid hebben gehad den vijand op korte afstand te ontmoeten, zij zich juist daar bevonden, waar zij het eerst zouden worden geworpen in een actie tegen een invaller (Londen, (AP)).

NEDERLANDSE KATHOLIEKEN IN U.S.A. BLIJ MET AMIGOE.

Amerikaanse mening over „Vrij Nederland".
„Knickerbocker" lijkt op een „Rotterdammer-redactie - in - exile".

Een abonnee schrijft uit Washington, D.C.:

De Amigoe ontvang ik geregeld en ik lees het blad met veel belangstelling. Voor uw overzichten, in mooie taal en versierd met interessante historische en geographische opmerkingen heb ik veel bewondering.

Ik zend de Amigoe door aan Nederlandse vrienden hier te lande. Veel belangstelling was er voor de rede van Piet Kerstens; die stond op poten.

Met grote belangstelling las ik het Europa. Reactie daarop las ik ook 'e plaatselijke omstandigheden niet bevoordelen, maar vond de houding van Advocaat Boon niet fraai: een houding, die mij deed denken aan zijn optreden in het Nederlandse parlement.

Verder was belangrijk, naar mijn mening, de bespreking der koninklijke boodschap inzake de toekomstige positie der delen van het Rijk buiten Europa. Reactie daarop las ik ook in „De Weg". Ik kan de situatie niet goed beoordelen, doch het lijkt me alleszins billijk om reeds thans enige stappen in de nieuwe richting te zetten. De houding der Curaçaose liberalen bij gelegenheid der komende Statenverkiezing is in dit opzicht niet bemoedigend. Het is merkwaardig hoe onder het deel van Nederlanders, dat niet door den vijand bezet is, de oude liberale geest opsteekt. De toon van „Vrij Nederland" is duidelijk genoeg, terwijl de „Knickerbocker", naar mijn mening, te enenmale gespeend is van het vooroorlogse Nederland, laat staan van wat er komen moet.

Ook de Regeringspersdienst, en meer in het biezonder de „Netherlands Information Bureau" te New York, lijkt veel op een Rotterdammer-redactie „in exile". Het Bureau te New York mist elk behoorlijk contact met het katholieke deel van Amerika; er is geen enkel katholiek aan verbonden, die voor zodanig contact, dat mij zeer belangrijk lijkt, kan zorgen.

Wanneer aan New York ook de zorg voor publiciteit in Centraal- en Zuid Amerika wordt opgedragen, zie ik de zelfde blunders komen, die de Noord-Amerikanen gewoonlijk maken in die katholieke landen. Ik hoop, dat zich de gelegenheid zal voordoen om daarop te wijzen in onze katholieke pers, d.w.z. in de Amigoe.

„Father van den Elsen".

Onlangs heb ik met Rector Mommersteeg een bezoek gebracht aan een kolonie van katholieke Nederlanders; Brabanters en Limburgers, in Noordelijk Wisconsin, nabij Greene Bay. Te West De Pere is een abdij van Norbertijnen, opgericht door de Nederlandse orde (Heeswijk) en op het ogenblik geleid door een Brabantsen Abt. Vele Nederlandse Norbertijnen beheren er parochies; zo ook Father van den Elsen, een broer van den Boerenapostel; die ook een broer heeft op Curaçao en daarover sprak. Bij gelegenheid kunt ge hem vertellen, dat hij het goed maakt. Het is een interessante baas, een eenvoudige dorpspastoor, die goede muziek componeert, voor zijn plezier wiskunde beoefent en ook nog natuurhistorie!

Ik heb uit de Amigoe geknipt het artikel over de Blaasbalgen. Zo iets zou ik ook wel willen beginnen onder vrienden en kennissen; er is belangstelling voor, doch de Amerikaanse neutraliteitswet laat niet toe, dat men gelden inzamelt voor een belligerente regering of een agent daarvan."

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Premier Churchill deelde mede, dat hij binnenkort aan het Lagerhuis enkele geheimen zal mededelen, die bij de conferentie op de Atlantische Oceaan besproken werden.

Joao Alberto Lins de Barros, de Braziliaanse Vertegenwoordiger, die pas in Canada is aangekomen, zeide bij een interview, dat, indien de Verenigde Staten meedoen aan de oorlog aan de zijde van Groot-Brittannië, waarschijnlijk alle Zuidamerikaanse landen zullen volgen.

Al deze landen sympathiseren met Engeland en kijken naar de Verenigde Staten om leiding.

Hieraan voegde hij toe, dat de nazies nooit diep zijn doorgedrongen in het Braziliaanse leven en thans de Braziliaanse wetten vrezen.

De Britse Admiraliteit gaf een communiqué uit, waarin werd medegedeeld, dat het Italiaanse lijnschip „Esperia" van 11.398 ton getorpedeerd is en nabij Tripoli is tot zinken gebracht door een Britse duikboot.

De „Esperia" bevond zich in een sterk geëscorteerd convooi.

3 Communisten werden in Parijs ter dood gebracht als resultaat van de aanval op een Duitsen leger-sergeant op 3 September.

Haiti maakte bekend, dat met 1 October de betaling van de buitenlandse schuld zal worden hervat na slechts een-derde betaald te hebben sedert Maart. In financiële kringen gaf men algemeen toe, dat de snelle hervatting van de betalingen het gevolg is van de prijsstijging der Haitiaanse koffie van 6 tot 9 cent per pond. De financiële schrijver van „Times" suggereerde, dat andere Latijns-Amerikaanse landen de financiële situatie ook verbeterd zouden kunnen vinden door de gestegen prijzen en daarom weer in staat zullen zijn opnieuw de situatie van de buitenlandse schuld te overwegen.

Het Duitse Hoofdkwartier zeide, dat de strijd aan het Oostfront gunstig verloopt. Moskou meldde, dat de Zwarte Zeevloot samenwerkt met de landstrijdkrachten. Hieraan werd toegevoegd, dat eenheden van de 15de Duitse divisie werden teruggeslagen met 700 man aan doden en met achterlating van 200 gevangenen. De buit omvatte 18 kanonnen, 8 mijnenwerpers, 6 tanks, 1 pantserwagen, 20 machinegeweren en 20 automatische geweren.

Bij Leningrad, Kiev en Odessa hielden de Russen grimmig stand achter borstweringen van keien, die gehaald werden uit de straten. In Odessa hebben 82.000 vrijwilligers van de half millioen inwoners hun plaatsen ingenomen in de gevechtslinie.

De Amigoe-Enquête.

Een Imperiale Raad.

XI.

De Heer
JOHN HORRIS SPROCKEL, Voorzitter van de Staten van Curaçao, schrijft:

„Het is niet dan met enige schroom, dat ik me er toe zet om te voldoen aan het door u gedane verzoek: mijn oordeel te formuleren over de instelling van de Imperiale Raad, waarop Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin doelde in een harer redevoeringen.

Deze voor ons gebiedsdeel zo belangrijke quaestie is tevens zo omvangrijk in de vele aspecten, die zij biedt, terwijl bij iedere gedachte oplossing zo vele moeilijkheden zich opdringen, dat gezette studie door ter zake kundigen vereist wordt, om voor het lezend publiek het plan van een mogelijke verwezenlijking duidelijk te concipiëren.

De Koninklijke boodschap, ons zo plechtig kond gedaan, was in zoverre een verrassing, dat zij ons de zekerheid bracht, dat eindelijk in de boezem van de Hoge Regering onder invloed van de geweldige gebeurtenissen het inzicht tot rijpheid was gekomen, dat de tijd was aangebroken om de formele belofte, reeds gedaan in 1922, toen ons toegestaan werd de eretitel van „gebiedsdeel" te voeren, in te lossen.

Jammer, dat de heel vage bewoordingen van de boodschap en de verschuiving van de vervulling van de plechtige belofte tot na het einde van de oorlog, bij velen de opkomende gloed deden verkillen.

Waarom en waartoe gewacht tot na de oorlog?

Waartoe?

Opdat Nederland, het voornaamste deel van het Rijk, zou kunnen meespreken over de veranderingen.

Waarom?

Omdat zonder medewerking van de regeringslichamen in Nederland: de Raad van State en de Staten Generaal, geen wettelijke basis voor de veranderingen te verkrijgen zou zijn.

En toch ben ik het met den Heer Kerstens, voorzitter van de I.K.P. eens, dat de veranderde tijdsomstandigheden nu reeds voorzieningen eisen. Ik ben het eens met den Heer Kerstens, waar hij betoogt, dat het wegvallen van de werkzaamheden van de Tweede en de Eerste Kamer, van de Raad van State, van de Rekenkamer, zeer nadelig kunnen werken op het besturen der gebiedsdelen.

De contrôle van boven af is er niet meer. Wetten kunnen niet meer gemaakt worden. De Raad van State kan geen advies meer uitbrengen over algemene maatregelen van bestuur.

De vraag rijst: Is het niet mogelijk, dat de Koningin een Raad van State in het leven roept, voor het merendeel bestaande uit personen uit de gebiedsdelen buiten Europa, om Haar gedurende de tijd van de bezetting van Nederland van advies te dienen? Met het advies van deze Raad zou Zij, desnoods met gebruikmaking van de bijzondere macht, die Zij in oorlogstijd bezit, algemene maatregelen van Bestuur kunnen uitvaardigen, waarbij de noodzakelijke voorzieningen getroffen zouden worden in het belang van het richtig bestuur der gebiedsdelen, in het belang van het Rijk in zijn geheel.

Zeker zou het hogelijk op prijs gesteld worden, indien Hare Majesteit bij de benoeming der Raadsleden zich zou willen laten leiden door een voordracht opgemaakt door de volksvertegenwoordigingen in de gebiedsdelen.

En zo dan deze Raad, nu reeds in het leven te roepen, niet het aangewezen lichaam zijn om de vervulling van de Koninklijke Boodschap voor te bereiden?"

De Heer
A. G. STATIUS MULLER, Lid van de Raad van Bestuur van Curaçao, schrijft:

„In de eerste plaats moge ik naar voren brengen de mening van Zijne Excellentie, den Minister van Koloniën, dat tot die instelling, waarschijnlijk zelfs tot de voorbereiding van die instelling, eerst dan zal kunnen worden overgegaan, wanneer er weer vrede zal heersen in de wereld en Nederland zijn onafhankelijkheid zal hebben herkregen.

Bij die mening sluit ik mij onvoorwaardelijk aan. Zolang toch Europees Nederland door den vijand bezet is en elke vrije meningsuiting daar daadwerkelijk onmogelijk is, kan er geen sprake zijn van overleg tussen de verschillende delen van het Rijk. Het in verhouding tot het zielental van het Rijk in Europa (dat ik verder moge aanduiden met „Holland") geringe aantal Hollanders, dat over de verschillende overzeese gebiedsdelen is verdeeld of in den vreemde verblijft, mist de competentie en de kracht om namens Holland te spreken in een aangelegenheid, die ingrijpende wijzigingen in Grondwet en Staatsregelingen in zich sluit.

Ook nog om een andere reden acht ik elke meningsuiting met betrekking tot de samenstelling en de competenties van een Rijksraad praematuur.

Uitvoering van het op zich zelf zeer te waarderen denkbeeld zal, wil het niet slechts een schoon gebaar blijken te zijn geweest, aanpassing van Grondwet en Staatsregelingen aan de veranderde omstandigheden of toestand eisen.

Op dit ogenblik heeft niemand, maar dan ook niemand, enig gefundeerd denkbeeld tot hoever de veranderingen in toestand of omstandigheden wel zullen gaan. Ik, voor mij, vrees bovendien ook verandering in de mentaliteit der thans in verdrukking levende Hollanders. Winnen in Holland misschien niet totalitaire (dan wel communistische opvattingen veld? Wij weten het hier niet, wij wensen, wij verlangen, wij hopen slechts van niet, maar wij vrezen ook tegelijk.

Bij het bestaan van zoveel onzekerheid omtrent de toekomst van het Nederlandse Rijk is het uiterst moeilijk, zo niet onmogelijk, zich reeds thans scherp omlijnde denkbeelden te vormen, à fortiori nog moeilijker en onmogelijker positieve wenken te geven met betrekking tot de aanpassing van onze staatsregeling aan veranderde omstandigheden. Men komt daarbij immers te staan voor de oplossing van een vraagstuk met een onbekend aantal onbekenden. En het is dan ook vanwege die onzekerheid, dat ik mij thans geen mening veroorloof omtrent wenselijkheid, samenstelling of competenties van de, zeker met de beste bedoelingen, in uitzicht gestelde Imperiale Raad.

Intussen veroorloof ik mij wel enige richtlijnen aan te geven, welke men hier — ik meen algemeen — in acht genomen zoude willen zien bij de uitoefening van het Nederlandse bewind over Curaçao.

Ten eerste en voornaamste, dat aan de landskinderen of daarmede gelijk te stellen Nederlanders uit de andere delen van het Rijk, die door een langdurig verblijf als hier ingeburgerd zijn te beschouwen, veel grotere — ik zou zelfs willen zeggen — overwegende invloed zal worden toegekend in 's Landsbestuur.

Ten tweede en uit het eerste voortvloeiende, dat ook de verantwoordelijke ambtelijke bedieningen bij voorkeur zullen worden opgedragen aan landskinderen.

Ten derde, dat aan de Staten grotere macht zal worden toegekend, zowel op budgetair gebied als op dat van de wetgeving in het algemeen.

Ten vierde, dat het euvel van de tegenwoordige kiesrechtregeling, nl. dat het intellect in al te grote mate overheerst wordt door het aantal, zal worden geneutraliseerd door de instelling van een tweede, kleiner en volgens een veel beperkter kiesrecht samengesteld lichaam; en,

Ten vijfde, dat de conflicten-regeling, die thans onbevredigend moet worden geacht, in deze geest zal worden gewijzigd, dat bij conflicten tussen Bestuur en een der beide takken der vertegenwoordiging, dan wel tussen beide takken onderling, het geschil zal worden beslecht in een verenigde vergadering der beide takken.

Ik meen, geachte Redactie, hierboven enige desiderata te hebben aangegeven, die onder welke veranderde omstandigheden ook stand zullen houden en aan welker al of niet-vervulling voor de toekomst van Curaçao veel afhangt."

Ds. C. TH. STEENSTRA (Ned Herv.; orthod.) schrijft:

„Tot het beoordelen van het instellen van een Imperiale Raad acht ik mij niet competent. Dit toch vereist zulk een speciale kennis als moeilijk verwacht kan worden van iemand, wiens arbeid niet direct op dit terrein ligt.

Het schijnt mij toe een zaak van wijsheid en bescheidenheid te zijn hierin te vertrouwen op hen, die krachtens de hun van Godswege beschikte plaats, deze kennis wel bezitten en dus tot oordelen bevoegd zijn, in het bizonder wanneer zij geduriglijk bidden om wijsheid van God en zij handelen in gehoorzaamheid aan Zijn ordinantiën naar uitwijzing van het Evangelie van Jezus Christus.

Het schijnt mij toe een taak van recht en erkenning te zijn, dat zulk een gewichtige instelling, die zich toch betrekt op het gehele Nederlandse Imperium, niet worde ingesteld, alvorens het Moederland gehoord is.

Het schijnt mij toe, dat, waar naar verhouding Curaçao het kleinste gebiedsdeel is een, zo nodige, aanpassing aan de plaatselijke omstandigheden ruimschoots voldoende zal zijn en de instelling en samenstelling van zulk een Raad geheel afhankelijk dient gesteld te worden van wat men elders daaromtrent meent te moeten doen."

EMMASTAD.

SOCIëTEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Bruine bonen garni.
Morgen: Chop Suey.
Maandag: Kalfsoester, geb. aard., sperciebonen.

Agenda:

Maandag, 8 September 20.15 uur: Schermafd. Sportclub „Asiënto" in het repetitielokaal.
Dinsdag, 9 September 19.30 uur: Clubavond biljartver. „Asiënto".
Dinsdag, 9 September 20.00 uur: Repetitie „Ido" -orkest.
Woensdag, 10 September 19.30 uur: Bioscoopvoorstelling.
Vrijdag, 12 September 19.30 uur: Clubavond Biljartver. „Asiënto".
Houdt Zaterdag 13 September vrij voor „Mucius Scevola".

Woensdag 10 September as., zal in de club een bioscoopvoorstelling worden gegeven van Engelse films met verklaringen in het Nederlands. Deze films zijn welwillend afgestaan door het Britse Consulaat. Nadere bizonderheden omtrent programma volgen eerstdaags.

WACHTDIENSTEN.

Zaterdag en Zondag, 6 en 7 September

Telegram Afdeling:
6/9: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
7/9: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel Kamer 57.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel tel. 448, Bernhardlaan 5.

PROTESTANTSE JEUGDHUIS RIO CANARIO.

Maandag 7 September zal Mej. Voorhoeve haar sloyd en frobelcursus weer hervatten. Alle kinderen van 6 tot 12 jaar zijn hartelijk welkom.

BILJARTCLUB „ASIËNTO".

Clubkampioenschappen.

Deze wedstrijd begint weer zijn einde te naderen, waardoor in Sociëteit Groot Kwartier slechts 2 partijen behoeven te worden gespeeld. Na het programma van volgende week moeten nog 6 partijen gespeeld worden. Enkele partijen daarvan moeten nog worden gespeeld door een lid van de Gezelligheid, maar door afwezigheid van dat lid moeten wij nog even wachten met deze partijen.

De stand op 4 September is nu als volgt:

	Gesp.	gew.	gel.	verl.	pt.
Asiënto	24	16	—	8	32
Gezelligheid	22	11	—	11	22
Holland	26	9	—	17	18

PROTESTANTSE GEMEENTE EMMASTAD.

Zondagsschool.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat de Zondagsschool Zondag 7 September weer zal beginnen.

Het opgeven van nieuwe leerlingen zal kunnen geschieden tot en met 21 September voor de aanvang van de school (om 11 uur), welke gehouden wordt in het Jeugdgebouw.

SPORT - RUBRI[EK]

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zond. 7 Sept. '41: A-klasse (2e ronde)	Volharding 1 — Jong Cura[çao] (O. Corsica)
Zondag 7 Sept. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — Arsenal (B. L. Dijk)
Zondag 7 Sept. '41: Juniores	Hercules — Jong Curaçao (H. Rog)
Zondag 14 Sept. '41: A-Klasse	Jong Holland 1 — Transv[aal] (Elfrink)
Zondag 14 Sept. '41: B-Klasse	Volharding 2 — R.C.C. (Ercol)
Zondag 21 Sept. '41: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Transvaal 1 (Ankoné)
Zondag 21 Sept. '41: C-Klasse	S.U.B.T. 3 — Hercules 3 (B. L. Dijk)
Zondag 21 Sept. '41: Juniores	Jong Holland — S.U.B.T. (Ercol)
Zondag 28 Sept. '41: A-Klasse	Volharding 1 — Transva[al] (Jesurun)
Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	Jong Holland 2 — D.T.S. (Ercol)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 7 Sept. '41: B-Klasse	R.C.C. — Scherpenheuvel 2 (Pengel)
Zondag 14 Sept. '41: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Scherpenheu[vel] (Ankoné)
Zondag 14 Sept. '41: Juniores	S.U.B.T. — Scherpenheuvel (Rosberg)
Zondag 21 Sept. '41: B-Klasse	Arsenal — Scherpenheuvel 2 (H. Rog)
Zondag 28 Sept. '41: C-Klasse	Scherpenheuvel 3 — Jong Cu[raçao] (Rosberg)
Zondag 28 Sept. '41: Juniores	Scherpenheuvel — Hercules (H. Rog)

K. S. L. I. - TERREIN

Zondag 7 Sept. '41: A-Klasse	K.S.L.I. 1 — Hercules 1 (Jesurun)

HEINTJE KOOL.

Zondag 28 Sept. '41: B-Klasse	K.S.L.I. 2 — R.C.C. (B. L. Dijk)

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur precies.

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.

DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

De verenigingen worden er aan herinnerd de gespecificeerde led[en]... ven op de daarvoor bestemde formulieren bij den Competitieleider in te...

ATTENTIE HEREN SCHEIDSRECHTERS: Gelieve bij geval van ... hindering TIJDIG den competitieleider te waarschuwen.

De verenigingen worden er aan herinnerd de elftal-opgaven over d[e] ... September tijdig in te dienen bij den competitieleider.

HET BEST[UUR]

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

72).

Hij stond op en trok zijn jas aan.

„Van uit het hospitaal heb ik Currie getelefoneerd en hij heeft er voor gezorgd, dat een laat diner op ons staat te wachten. Na dat diner zal ik jullie een reconstructie en uiteenzetting van het gehele mysterie geven."

HOOFDSTUK XXVI

DE VERRASSENDE WAARHEID.

(Maandag, 13 December, 23 uur).

„Zoals je weet, Markham," begon Vance, toen we die avond laat bij de haard in de bibliotheek zaten, „is het mij na veel moeite eindelijk gelukt de afzonderlijke punten van mijn résumé zo te schikken, dat ik duidelijk zien kon, wie de moordenaar was. De techniek van de misdaden was daardoor echter niet opgehelderd. Maar ik vermoedde, waar ik te weten zou kunnen komen, wat ik weten wilde. Daarom heb ik je gevraagd mij de boeken uit Tobias' bibliotheek te laten brengen. Eerst nam ik Gross' Handbuch für Untersuchunsrichter, omdat ik dat de beste bron hield, waaruit ik inlichtingen zou kunnen krijgen. Het is een heel biezonder boek, Markham. Het omvat de geschiedenis en het systeem van de gehele criminele wetenschap. Bovendien is het een compendium voor de criminele techniek; het geeft speciale gevallen en bevat gedetailleerde verklaring en diagrammen. Al lezende vond ik betrekkelijk vlug wat ik zocht. Ada had iedere daad, iedere methode, iedere biezonderheid, ieder middel ontleend — aan werkelijke criminele geschiedenis.

„Maar zelfs toen ik de verklaring van haar misdaden gevonden had, voelde ik, dat er nog iets ontbrak, om zo te zeggen het psychologisch gezichtspunt tot verduidelijking van deze gehele moororgie. We wisten niets van Ada's jeugd, niets van haar voorouders en overgeërfde instincten. Derhalve was het mijn eerste werk Ada's psychologische en milieu-bronnen na te gaan. Van den beginne af heb ik vermoed, dat zij een dochter van Frau Mannheim was. Maar zelfs de bevestiging van dat vermoeden bracht me nog niet veel verder. Vast stond slechts het feit, dat de man van Frau Mannheim en de oude Tobias vroeger verdachte dingen gedaan hadden. Je herinnert je, dat de vrouw verteld heeft, dat haar man dertien jaar geleden na een ziekte van een jaar in een ziekenhuis in New Orleans gestorven is. Zij heeft ook nog gezegd, dat zij Tobias Greene een jaar voor de dood van haar man heeft leren kennen. Dat zou dus veertien jaar geleden zijn — juist de tijd, dat Ada door Tobias geadopteerd is. Ik dacht, dat er enig verband zou kunnen zijn tussen Mannheim en de misdaad, en ik heb zelfs een ogenblik vermoed, dat Sproot en Mannheim identiek waren. Daarom besloot ik tot mijn geheimzinnige reis naar New Orleans, want daar ben ik de vorige week heen geweest. Het heeft me niet veel moeite gekost achter de waarheid te komen. Door de overlijdensregisters van dertien jaar geleden na te gaan, ontdekte ik, dat Mannheim in een krankzinnigengesticht voor misdadigers gestorven was. En van de politie kwam ik te weten, dat Adolph Mannheim — Ada's vader — een berucht Duits misdadiger en moordenaar was, die in zijn vaderland ter dood veroordeeld was, maar uit de gevangenis te Stuttgart gevlucht en naar Amerika overgestoken was. Ik heb zo'n vermoeden, dat de oude Tobias de hand in die vlucht gehad heeft. Maar of dat juist is of niet, de hoofdzaak blijft, dat Ada's vader een moordenaar en beroepsmisdadiger was. En daarin ligt de verklaring voor haar eigen daden......"

„Bedoelt u, dat zij krankzinnig was, net als haar vader?" vroeg Heath.

„Neen, brigadier. Ik bedoel alleen, dat de misdadige neigingen haar in het bloed zaten. Toen het motief voor de misdaden oppermachtig werd, lieten de overgeërfde instincten zich gelden."

„Maar geld alleen," opperde Markham, „lijkt mij niet een motief, dat sterk genoeg is om zulke schanddaden te begaan."

„Het geld heeft alleen maar een bijrol vervuld, Markham. Het werkelijke motief ging dieper. Een vreselijke vermenging van haat, liefde, ijverzucht en vrijheidsdrang vormt de grondslag. In de eerste plaats was zij Assepoetster in deze abnormale familie Greene; men zag op haar neer, beschouwde haar als een dienstbode, liet haar jaar in jaar uit voor een ongeneeslijke en onuitstaanbare zieke zorgen. Voeg daarbij de vergiftigde en door en door bedorven atmosfeer van het huis. Dat alleen zou voldoende geweest zijn om haar aangeboren instincten te wekken. Maar dan kwam er nog een, derde machtige factor bij: zij werd verliefd op Von Blon. En zij moest ervaren, dat Sibella zijn hart gewonnen had. Zij wist, òf had een sterk vermoeden, dat zij getrouwd waren. En haar normale haat tegen haar halfzuster werd nu nog opgevoerd door een boosaardige en verterende jaloezie. Opgejaagd door haar hartstochten, bezeten door haar overgeërfde instincten, vatt[e] ... lijk het duivelachtige plan ... le gehate familie uit de weg ... zich op die wijze van de mil[joenen] ... Greene's meester te maken e[n] ... netten uit te zetten om Vo[n Blon te] vangen. Wraak was zee[r] ... factor in dit alles, maar ... tuigd, dat deze liefde het ... voor deze gruweldaden ... Die liefde gaf haar kracht ... hief haar op in de sfee[r] ... tische verrukking, waarin ... lijk schijnt en men bereid is ... ven, ten einde zijn doel te b[ereiken].

„De oorsprong van ... plan moeten wij in de ... theek zoeken. Het was ... kleinigheid zich van de ... te maken. Zo werd het ... van den ouden Tobias ha[ar] ... toevluchtsoord, waar ... voelde voor de beminne[lijk]... zich schadeloos voelde vo[or] ... nigheid van haar leven. ... ook de boeken over cri[minaliteit] ...

W[ordt vervolgd].